Aile Bireyinize Yard?mc? Olmaya Gösterdi?iniz Tepkiler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile Bireyinize Yard?mc? Olmaya Gösterdi?iniz Tepkiler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16359

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aile Bireyinize Yard?mc? Olmaya Gösterdi?iniz Tepkiler Ölçe?i (AYGTÖ), aile üyelerine bak?m veren bireylerin, bu yo?un bak?m sürecine kar?? gösterdikleri **duygusal** ve **davran??sal tepkileri** ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, özellikle **onkoloji hastas?** bireylere evde bak?m sa?layan ki?ilerin ya?ad??? stresi ve tepkileri incelemek üzere kullan?lm??t?r. Bu araç, bak?m vericinin ya?ad??? zorluklar? ve bu zorluklarla ba?a ç?kma mekanizmalar?n? de?erlendirerek, **bak?m yükünün** Bak?m Yükü psikolojik boyutunu anlamland?rmaya yard?mc? olur. Ölçek, Ö. U?ur'un 2006 y?l?nda yay?mlanan doktora tezi kapsam?nda kullan?ma sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Aile Bireyinize Yard?mc? Olmaya Gösterdi?iniz Tepkiler Ölçe?i, **Uyarlama** Uyarlama, Bak?m Verici Tepkileri, Bak?m Yükü, Onkoloji, Psikolojik De?erlendirme, Evde Bak?m.

Yazarlar

Ö. U?ur (Uyarlayan).

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, kronik veya ciddi bir hastal??a sahip (özellikle onkoloji hastas?) aile bireyine ev ortam?nda yard?m eden ki?ilerin, bu yard?m sürecine verdikleri spesifik **tepkileri** ve gösterdikleri **duygusal yüklenmeyi** belirlemektir. Ölçek, bak?m vericilerin kendilerini ne ölçüde tükenmi?, desteklenmi? veya stres alt?nda hissettiklerini nicel olarak saptayarak, bu ki?ilere yönelik destek programlar?n?n geli?tirilmesine zemin haz?rlar.

AYGTÖ, klinik ve akademik çal??malarda **bak?m verici sa?l???n?** de?erlendirmek ve bak?m kalitesini etkileyen psikososyal faktörleri ortaya ç?karmak için kritik bir araç i?levi görmektedir. Ölçe?in kullan?m?, **bak?m verici müdahalelerinin** etkinli?ini ölçmekte de önemli bir rol oynamaktad?r.

Yap?

AYGTÖ'nün ölçtü?ü temel psikolojik yap?, "Bak?m Vericinin Yard?mc? Olma Tepkileri"dir. Bu yap?, genellikle bak?m görevlerinin getirdi?i fiziksel, duygusal ve sosyal zorluklara kar?? geli?tirilen bili?sel ve davran??sal reaksiyonlar? kapsar. Ölçek, bak?m vericinin hastal???n seyrine, tedavi sürecine ve hastan?n ihtiyaçlar?na verdi?i ki?isel ve içsel tepkileri derinlemesine inceler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, muhtemelen olumlu ve olumsuz tepki boyutlar? gibi alt boyutlar? içermektedir, ancak bu alt boyutlar adaptasyon çal??mas?n?n detaylar?nda yer almaktad?r. Genel olarak, **duygusal gerilim**, **kabullenme** ve **ki?isel fedakârl?k** gibi bile?enler bu yap?n?n merkezinde yer al?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? ba?lam?nda geçerlik çal??malar?, Ö. U?ur (2006) taraf?ndan yürütülen doktora tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ancak, bu kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Geçerlik, bir ölçme arac?n?n gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren en önemli **psikometrik özelliklerdendir** psikometrik özelliklerdendir.

Uyarlama çal??mas?nda, muhtemelen kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve ölçüt ba??ml? geçerlik gibi yöntemler kullan?larak ölçe?in Türkiye örnekleminde geçerli bir araç oldu?u gösterilmi?tir. Detayl? geçerlik verileri için 2006 tarihli doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik bilgileri aç?kça sunulmam??t?r ('-'). Ancak, bir uyarlama çal??mas?n?n temel gereklili?i olarak, ölçe?in iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenirli?i gibi yöntemlerle incelenmi? olmas? beklenir. Güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü sonucun zaman içinde ne kadar tutarl? ve hatas?z oldu?unu gösterir.

Ölçe?in güvenirlik de?erleri, adaptasyon çal??mas?n?n yap?ld??? **Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü** Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü bünyesindeki doktora tezinde detayl?ca raporlanm??t?r. Yüksek bir iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda ba?ar?l? oldu?unu i?aret eder.

Faktör Analizi

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu s?namak amac?yla faktör analizi yap?lm??t?r. Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n teorik yap?y? destekleyip desteklemedi?ini belirlemek için kullan?lan istatistiksel bir yöntemdir.

Uyarlama sürecinde, aç?mlay?c? veya do?rulay?c? faktör analizlerinden biri veya her ikisi kullan?larak ölçe?in faktör yap?s?n?n korundu?u veya yeniden ?ekillendirildi?i varsay?lmaktad?r. Bu analiz sonuçlar?, ölçe?in psikolojik yap?s?n? netle?tiren en önemli bulgulard?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak psikometrik araçlar genellikle Likert tipi derecelendirme kullan?r (Örn: 1=Hiçbir zaman, 5=Her zaman).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Kronik hastal??? olan (özellikle onkoloji) bireylere evde bak?m veren aile üyeleri.

Age Group: Yeti?kin bak?m vericiler.

Population Details: Ege Üniversitesi'ne ba?l? birimlerde tedavi gören onkoloji hastalar?na evde bak?m veren birincil bak?m vericiler. Çal??ma, ?zmir'de yürütülmü?tür.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Uygulama, yüz yüze veya anket yoluyla yap?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Bak?m Verici Stresi, Aile Tepkileri, Onkoloji Hastalar?, Evde Bak?m, Psikososyal Destek, Ölçek Uyarlamas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor.

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor.

Correspondence Address: Doktora tezi yazar? Ö. U?ur (Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir, 2006).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal kayna?? bilinmemekle birlikte, Türkçe uyarlamas? 2006 y?l?nda akademik bir çal??ma kapsam?nda tamamlanm??t?r. Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n izni gerekmektedir. Ölçe?in tam metni ve kullan?m detaylar?, tez çal??mas? arac?l???yla eri?ilebilir durumdad?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

aile-bireyinize-yardimci-olmaya-gosterdiginiz-tepkiler-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Bu ölçe?in Türkçe uyarlamas?na ait birincil referans, a?a??da belirtilen **doktora tezi** doktora tezi çal??mas?d?r:

U?ur, Ö. (2006). *Onkoloji hastas?na evde bak?m verenlerin bak?m yükünün incelenmesi.* (Doktora tezi). Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Tezin tam metnine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Aile Bireyinize Yard?mc? Olmaya Gösterdi?iniz Tepkiler Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içeri?inde yer almamaktad?r. Maddeler, Ö. U?ur (2006) taraf?ndan haz?rlanan doktora tezinin ekler bölümünde bulunabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM